

Sygn. akt V U 206/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 lutego 2020 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Regina Stępień

Protokolant: star. sekr. sądowy Ewelina Trzeciak

po rozpoznaniu w dniu 12 lutego 2020 r. w Legnicy

sprawy M. D.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o odstąpienie od orzeczenia o osobistej odpowiedzialności z tytułu pełnienia funkcji członka zarządu

na skutek odwołania M. D.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 13 grudnia 2017 r.

znak (...)

I. zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 13 grudnia 2017 r. znak (...) w ten sposób, że ustala, iż M. D. nie ponosi odpowiedzialności za zaległości z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w J. za okres od lutego 2012 r. do marca 2014 r.,

II. zasądza od strony pozwanej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. na rzecz M. D. kwotę 3600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Regina Stępień

Sygn. akt V U 206/18

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 13 grudnia 2017 r., znak (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. orzekł o osobistej odpowiedzialności wnioskodawczyni M. D. z tytułu pełnienia funkcji członka zarządu za zaległości z tytułu nieopłaconych składek w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością (...) Sp. z o.o. z siedzibą w J., w następujących okresach i kwotach:

- z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne wraz z odsetkami liczonymi na dzień 13 grudnia 2017 r. za okres od lutego 2012 r. do marca 2014 r. w kwocie 29.203,90 zł, w tym:

a) kwota składki w kwocie 20.309,90 zł,

b) odsetki w kwocie 8.894,00 zł,

- z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne wraz z odsetkami liczonymi na dzień 13 grudnia 2017 r. za okres od lutego 2012 r. do marca 2014 r. w kwocie 8.142,09 zł, w tym:

a) kwota składki w kwocie 5.667,09 zł,

b) odsetki w kwocie 2.475,00 zł,

- z tytułu składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych wraz z odsetkami liczonymi na dzień 13 grudnia 2017 r. za okres od lutego 2012 r. do marca 2014 r. w kwocie 1.910,79 zł, w tym:

a) kwota składki w kwocie 1.344,79 zł,

b) odsetki w kwocie 566,00 zł.

Ogółem należności do zapłacenia zostały ustalone na kwotę 39.256,78 zł:

- w tym odsetki stanowią kwotę 11.935,00 zł,

- plus koszty egzekucyjne w kwocie 3.749,10 zł.

W uzasadnieniu ZUS wskazał, powołując się na art. 116 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa oraz przepisy ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, że bezskuteczność egzekucji z majątku spółki została wykazana postanowieniem Komornika Sądowego w G. – K. Ł. z dnia 28 czerwca 2016 r., nr Km 85/16 oraz Km 86/16 umarzającym postępowanie egzekucyjne prowadzone wobec płatnika składek. Ponadto, zdaniem ZUS, w toku prowadzonego postępowania administracyjnego, strona nie wykazała przesłanek uwalniających ją od odpowiedzialności z tytułu niezapłaconych przez płatnika składek.

Decyzję powyższą zaskarżyła wnioskodawczyni M. D., wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji i orzeczenie co do istoty sprawy oraz o zasądzenie na swoją rzecz od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wnioskodawczyni wskazała, że jak wynika z treści dokumentów zgromadzonych w aktach rejestrowych (...) sp. z o.o. z siedzibą w J. prowadzonych przez Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu skarżąca nigdy nie pełniła funkcji członka zarządu przedmiotowej spółki. Wnioskodawczyni podniosła, że jak wynika m.in. z treści postanowienia Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego z dnia 2 października 2013 r. wydanego w sprawie o sygn. akt WR IX KRS 14888/13/885 Sąd merita działając z urzędu dokonał na podstawie art. 13 ust. 2 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym wykreślenia z urzędu danych ujawnionych w „dziale 2 rubryka 1 – organ uprawniony do reprezentacji podmiotu” w zakresie osób wchodzących w skład zarządu spółki. Wobec faktu, iż w stosunku do K. K. – pełniącego w tamtym czasie funkcję prezesa zarządu spółki – orzeczony został zakaz sprawowania funkcji członka zarządu w spółkach kapitałowych, koniecznym było podjęcie przez sąd stosownych działań we wzmiankowanym powyżej zakresie. Wnioskodawczyni nadmienila, że tak w okresie poprzedzającym wydanie powyższego postanowienia, jak i w czasie po jego wydaniu, nie zgłoszono do akt rejestrowych spółki żadnego wniosku o wpis w Rejestrze Przedsiębiorców w zakresie zmiany składu osobowego zarządu. Co więcej analiza dokumentów zgromadzonych w aktach rejestrowych daje podstawy do jednoznacznego stwierdzenia, iż wobec dokonania przez Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu wykreślenia z urzędu jedyne go członka zarządu w osobie K. K., spółka (...) sp. z o.o. nie posiadała zarządu. Niezależnie od powyższego wnioskodawczyni z ostrożności procesowej wskazała, iż w okresie od 1 lutego 2008 r. do 18 marca 2016 r. łączył ją ze spółką (...) sp. z o.o. stosunek pracy, w trakcie którego wykonywała ona na rzecz spółki pracę na stanowiskach „specjalisty” oraz pracownika administracyjno-biurowego”.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego odwołanie oraz o zasądzenie od odwołującej na swoją rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny sprawy:

(...)Sp. z o.o. z siedzibą w J. została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS (...) w dniu 10 września 2004 r. Działalnością przeważającą spółki według PKD były uprawy rolne połączone z chowem i hodowlą zwierząt (działalność mieszana). Jedynym wspólnikiem spółki od początku jej istnienia jest S. D. – mąż wnioskodawczynie M. D.. S. D. był również prokurentem w spółce.

Zgodnie z danymi w KRS od początku istnienia spółki prezesem zarządu i jedynym członkiem zarządu spółki był K. K..

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarządzeniem z dnia 8 sierpnia 2013 r., sygn. akt WR IX NS Rej. KRS 14888/13/85 na podstawie art. 12 ust. 3 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym w związku z art. 18 § 2 k.s.h. z urzędu wszczął postępowanie w przedmiocie wykreślenia danych niedopuszczalnych ze względu na obowiązujące przepisy prawa wpisanych w dziale 2 rejestru – dane prezesa zarządu K. K. (pkt I) i wezwał „(...) Sp. z o.o. z siedzibą w J. do złożenia pisemnego oświadczenia w terminie 7 dni.

W uzasadnieniu Sąd Rejonowy wskazał, że z informacji jaką uzyskał z Krajowego Rejestru Sądowego wynika, że K. K. został skazany prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Lubinie (sygn: II K 953/11) z dnia 18 lipca 2011 r. za przestępstwo stypizowane w art. 297 § 1 k.k., 286 § 1 k.k., 13 § 1 k.k., 286 § 1 k.k., 11 § 3 k.k. Zatem jest wobec niego aktualny zakaz ustawowy pełnienia funkcji członka zarządu w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością.

Postanowieniem z dnia 2 października 2013 r., sygn. akt WR.IX NS-REJ.KRS/014888/13/85, Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego wykreślił z rejestru dane jedynego członka zarządu spółki (...) Sp. z o.o. z siedzibą w J. - K. K. – z uwagi na skazanie prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Lubinie (sygn: II K 953/11) z dnia 18 lipca 2011 r. za przestępstwo stypizowane w art. 297 § 1 k.k., 286 § 1 k.k., 13 § 1 k.k., 286 § 1 k.k., 11 § 3 k.k.

Wnioskodawczynie M. D. była zatrudniona w spółce (...) Sp. z o.o. z siedzibą w J. od 1 lutego 2008 r. do 18 marca 2016 r. na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony w wymiarze pełnego etatu. W okresie zatrudnienia wnioskodawczynie wykonywała pracę:

- od 1 lutego 2008 r. do 31 stycznia 2012 r. na stanowisku specjalista,
- od 1 lutego 2012 r. do 18 marca 2016 r. na stanowisku pracownik administracyjno-biurowy.

Stosunek pracy ustał w wyniku rozwiązania na mocy porozumienia stron (art. 30 § 1 pkt 1 k.p.).

Oświadczeniem złożonym na piśmie, skierowanym do Urzędu Skarbowego w G. w dniu 16 kwietnia 2014 r. (data wpływu), wnioskodawczynie M. D. oświadczyła, że z dniem 16 kwietnia 2014 r. rezygnuje z funkcji prezesa zarządu – członka zarządu (...) Sp. z o.o. z siedzibą w J..

Decyzją z dnia 12 września 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. orzekł o osobistej odpowiedzialności K. K. z tytułu pełnienia funkcji członka zarządu za zaległości z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością (...) Sp. z o.o. z siedzibą w J. w okresie od lutego 2012 r. do lipca 2016 r.

Decyzją z dnia 13 grudnia 2017 r., zaskarżoną w niniejszej sprawie, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. orzekł o osobistej odpowiedzialności wnioskodawczynie M. D. z tytułu pełnienia funkcji członka zarządu za zaległości z tytułu nieopłaconych składek w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością (...) Sp. z o.o. z siedzibą w J., w okresach i kwotach jak wskazano w części wstępnej.

dowód:

- akta sprawy w przedmiocie odpowiedzialności członków zarządu (...) Sp. z o.o. z siedzibą w J. za zobowiązania w ZUS;
- zarządzenie Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu z dnia 08.08.2013 r. k. 7-8, 52-52v.;
- postanowienie Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu z dnia 02.10.2013 r. k. 9-10, 53-53v.;
- kserokopia świadectwa pracy k. 12-13;
- odpis zupełny(...)Sp. z o.o. z siedzibą w J. KRS według stanu na dzień 21.11.2018 r. k. 60-64v.;
- przesłuchanie wnioskodawczynie e-protokół z dnia 21.11.2018 r. 00:12:51 i nast. (k.58v.).

Sąd zważył:

Odwołanie wnioskodawczynie zasługiwało na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 116 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (tekst jednolity.: Dz.U. z 2019 r. poz. 900 ze zm.), który poprzez odesłanie zawarte w art. 31 i 32 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, znajduje odpowiednie zastosowanie do zaległości z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, na Fundusz Pracy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Zgodnie z treścią § 1 cyt. przepisu, w brzmieniu obowiązującym w dacie wydania zaskarżonej decyzji, za zaległości podatkowe (w niniejszej sprawie – składkowe) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w organizacji, spółki akcyjnej lub spółki akcyjnej w organizacji odpowiadają solidarnie całym swoim majątkiem członkowie jej zarządu, jeżeli egzekucja z majątku spółki okazała się w całości lub w części bezskuteczna, a członek zarządu:

1) nie wykazał, że:

- a) we właściwym czasie zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości, zostało otwarte postępowanie restrukturyzacyjne albo zatwierdzono układ w postępowaniu o zatwierdzenie układu;
  - b) niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości lub niewszczęcie postępowania zapobiegającego ogłoszeniu upadłości nastąpiło bez jego winy;
- 2) nie wskazuje mienia spółki, z którego egzekucja umożliwi zaspokojenie zaległości podatkowych spółki w znacznej części.

Odpowiedzialność członków zarządu obejmuje zaległości podatkowe z tytułu zobowiązań, których termin płatności upływał w czasie pełnienia przez nich obowiązków członka zarządu, oraz zaległości wymienione w art. 52 powstałe w czasie pełnienia obowiązków członka zarządu (§ 2). Przepisy powyższe stosuje się również do byłego członka zarządu (§ 4).

W myśl zaś art. 107 § 1 i § 2 pkt 1, 2 i 4 o.p. w zw. z art. 31 i art. 32 u.s.u.s., odpowiedzialność osób trzecich za zaległości płatnika z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych obejmuje: należność główną, odsetki za zwłokę oraz koszty postępowania egzekucyjnego. Odpowiedzialność tę osoby trzecie ponoszą całym swoim majątkiem solidarnie z płatnikiem.

Wskazuje się w orzecznictwie, że do pozytywnych przesłanek odpowiedzialności członka zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością za zobowiązania należą: bezskuteczność egzekucji z majątku spółki oraz powstanie zaległości w czasie pełnienia obowiązków przez członka zarządu. Natomiast przesłanki negatywne tej odpowiedzialności zdefiniowane zostały następująco: wykazanie, że we właściwym czasie zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości

lub wszczęto postępowanie zapobiegające ogłoszeniu upadłości (postępowania układowe) albo że niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości oraz niewszczęcie postępowania zapobiegającego ogłoszeniu upadłości (postępowania układowego) nastąpiło bez winy członka zarządu, jak również wskazanie mienia spółki, z którego egzekucja umożliwi zaspokojenie zaległości spółki w znacznej mierze.

Zaakcentowania przy tym wymaga, iż w sprawach tego rodzaju na organie rentowym spoczywa ciężar udowodnienia okoliczności pozytywnych, natomiast członek zarządu - aby uwolnić się od odpowiedzialności - powinien wykazać którąkolwiek z okoliczności negatywnych wskazanych powyżej (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 26 października 2005 r., sygn. akt I FSK 30/05 publ. Legalis; wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 29 października 2015 r. III AUa 860/15, publ. Legalis).

W niniejszej sprawie organ rentowy, na którym spoczywał w tym zakresie ciężar dowodu, nie wykazał, że wnioskodawczyni M. D. pełniła we wskazanym w decyzji okresie funkcję członka zarządu spółki „(...)” Sp. z o.o. z siedzibą w J., co było kwestią sporną w niniejszej sprawie.

Art. 201 § 4 k.s.h. stanowi, że członek zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością jest powoływany i odwoływany uchwałą wspólników, chyba że umowa spółki stanowi inaczej.

W orzecznictwie sądowym i w doktrynie utrwalone jest stanowisko, że sam wpis do Krajowego Rejestru Sądowego nie decyduje, czy ktoś jest czy nie jest członkiem zarządu, bowiem status prawny członka zarządu spółki określają umowa spółki i przepisy art. 201-211 k.s.h. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 7 lipca 2005 r., V CK 839/04 (LEX nr 536022) oraz z dnia 4 września 2012 r., I UK 137/12 (LEX nr 1274954), stwierdził, że z mocy art. 201 § 4 k.s.h. członek zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością jest powoływany i odwoływany uchwałą wspólników. Oznacza to, że takie powołanie jest skuteczne w stosunkach wewnętrznych spółki, a wpis zmian w składzie osobowym zarządu w rejestrze sądowym ma tylko charakter deklaratoryjny.

W toku niniejszego postępowania organ rentowy nie przedłożył dokumentów ani innych dowodów wykazujących, że M. D. była kiedykolwiek członkiem zarządu przedmiotowej spółki. Nie przedłożono w toku niniejszego postępowania żadnej uchwały o powołaniu wnioskodawczyni na członka zarządu bądź odwołaniu z jej z tej funkcji. Z odpisu zupełnego KRS według stanu na 21 listopada 2018 r. oraz z zarządzenia z dnia 8 sierpnia 2013 r. i postanowienia z dnia 2 października 2013 r. Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu wynika, że jedyną osobą pełniącą funkcję członka zarządu przedmiotowej spółki od początku jej istnienia był K. K., który został wykreślony z KRS postanowieniem Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu z dnia 2 października 2013 r. Choć wpis członka zarządu do KRS ma charakter deklaratoryjny to wskazać trzeba, że niewątpliwie nie złożono do KRS wniosku o wpis wnioskodawczyni jako członka zarządu przedmiotowej spółki. Nie przedłożono również w toku niniejszego postępowania żadnych dokumentów wskazujących na wykonywanie przez wnioskodawczynię funkcji członka zarządu spółki.

Jedynym dowodem mogącym potwierdzać twierdzenia organu rentowego, że wnioskodawczyni pełniła funkcję członka zarządu było oświadczenie złożone w Urzędzie Skarbowym w G., w którym wnioskodawczyni rezygnuje z dniem 16 kwietnia 2014 r. z funkcji prezesa zarządu przedmiotowej spółki. Nie jest to jednak dowód wystarczający mając na względzie wskazane powyżej okoliczności. Nadto wskazać trzeba, że oświadczenie to zostało złożone nie względem spółki a do Urzędu Skarbowego w G.. Nawet gdyby przyjąć, że wnioskodawczyni pełniła funkcję członka zarządu brak jest jakichkolwiek dowodów na podstawie których możliwe byłoby ustalenie od kiedy wnioskodawczyni była członkiem zarządu spółki. Tym samym decyzja organu rentowego była co najmniej przedwczesna.

Mając na względzie, że organ rentowy nie wykazał, że wnioskodawczyni była członkiem zarządu przedmiotowej spółki w spornym okresie, Sąd nie badał innych przesłanek pozytywnych i negatywnych odpowiedzialności wnioskodawczyni za zobowiązania spółki względem ZUS.

Mając na względzie powyższe należało na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienić decyzję organu rentowego jak w punkcie II. wyroku.

Sąd o kosztach zastępstwa procesowego orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. w związku z § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. 2015 poz. 1804 ze zm.).